

50 år siden frigjøringen av Finnmark

Teaterstykket skapte strid

SKANDALE:
Tidligere fylkesordfører i Finnmark Anders Aune mener det var en skandale å sette opp forestillingen «Kvinner, krig, kjærlighet».

REAKSJONER: Det vakte sterke reaksjoner hos enkelte krigsveteraner da Kirkenes Revy- og Teaterlag viste et utdrag av stykket «Kvinner, krig, kjærlighet» i Sør-Varanger i går.
Foto: ANDERS AUNE, AFTENPOSTEN

KIRKENES (Dagbladet): Mange norske soldatveteraner ble rasende under den offisielle åpningen av 50-årsjubileet for frigjøringen av Sør-Varanger i går. De reagerte på innholdet i et teaterstykke som retter søkelyset på de såkalte tyskernes situasjon etter frigjøringen.

Kong Harald og utenriksministrene Bjørn Tore Godal og Andrej Kosyrev satt på første rad da Kirkenes Revy- og Teaterlag viste et utdrag av stykket «Kvinner, krig, kjærlighet». I salen satt norske og russiske veteraner samt en rekke andre offisielle gjester fra inn og utland.

Også tidligere fylkesmann og stortingsrepresentant for Finnmark Anders Aune mener det var en skandale å sette opp forestillingen.

Pinlig

– Jeg deltok ikke som norsk soldat under frigjøringen. På det tidspunktet satt jeg som fange i en konsentrasjonsleir i Tyskland. Men jeg forstår godt at veteranene føler seg krenket. Stykket burde vært sensurert. Innholdet var både nedverdiggende og pinlig for veteranene, sier Aune til Dagbladet.

– Det eneste positive var at stykket ikke ble oversatt til russisk. Jeg håper i det lengste at de russiske gjestene ikke oppfattet innholdet i stykket, sier Anders Aune. Han fant ingen grunn til å applaudere da stykket var slutt.

Reaksjonene på det norske kulturinnslaget under den offisielle åpningen viser med all tydelighet at selv 50 år etter frigjøringen er det et spent forhold mellom deler av lokalbefolkningen og noen av de norske soldatveteranene.

Det er Gry Aaker i

Kirkenes som har hatt regien på stykket som er skrevet av Liv Marie Austrem.

Innkalles

Den omstridte scenen starter med at ei jordmor i Kirkenes innkalles til en representant for det offisielle Norge for å navngi alle jenter som har fått barn med tyske soldater. Jordmora nekter, og kommer med en lengre forklaring hvorfor såpass mange jenter i Sør-Varanger «la seg ut med» tyske soldater. Budskapet er at i krig er det også plass til kjærlighet.

Jordmora kommer også med en skarp korreksjon til de norske soldatene som trakasserte de unge jentene. Mange ble snauklippt, og noen ble mishandlet på mye verre måter.

Dristig

Men reaksjonene på stykket var slett ikke entydig negative. Mange syntes Marianne Valberg gjorde en flott figur i jordmorrollen, og at det var dristig og prisverdig å sette opp et stykke med et så kontroversielt innhold. Regissør Gry Aaker er ikke overrasket over at noen tar avstand fra innholdet i stykket.

– Vi hadde ventet en del reaksjoner. Vi tar opp et ømtålig tema, men ingen har grunn til å føle seg personlig krenket. Dessuten er handlingen basert på virkelige hendelser i Sør-Varanger høsten 1944 og vinteren 1945, sier Aaker.

107612